

Til lovforslag nr. L 24

Folketinget 2015-16

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 19. november 2015

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven.

(Tilslutning til fjendtlig væbnet styrke)

[af justitsministeren (Søren Pind)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. oktober 2015 og var til 1. behandling den 29. oktober 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Lovforslaget bygger på Straffelovrådets udtalelse, jf. betænkning nr. 1556/2015. Straffelovrådets udtalelse har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 27. maj 2015 denne til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 323 (2014-15, 1. samling). Den 7. oktober 2015 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom og den 19. november 2015 supplerende høringssvar og Justitsministeriets bemærkninger hertil til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 11 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af IA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Enhedslistens, Alternativets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget kan bakke op om forslagens hensigt om at styrke myndighedernes muligheder for at retsforfølge danske statsborgere eller herboende udlændinge, som tilslutter sig fjendtlige væbnede styrker og terrorbevægelser.

Enhedslisten, Alternativet og SF har under udvalgsarbejdet stillet en række spørgsmål, der til en vis grad har afklaret lovforslagets konsekvenser, med hensyn til i hvilket omfang eksempelvis civile og sanitetsarbejdere vil kunne blive ramt af lovforslaget og om lovforslaget vil kunne bruges til at straffe personer, der tilslutter sig de kurdiske styrker, der ak-

tuel i Irak bekæmper samme fjende, som dansk militær bekæmper. Det er vigtigt, at det i bemærkningerne er præciseret, at Danmark ikke overskrider folkeretten og internationale konventioner.

Enhedslisten, Alternativet og SF havde dog gerne set, at det var blevet præciseret yderligere, hvorledes »tilslutning til« og »væbnet gruppe« skal defineres, hvorvidt Danmark er part i en væbnet konflikt, og hvilke grupper, der regnes for »fjendtlige«.

Enhedslisten, Alternativet og SF noterer sig, at det i punkt 3.3.1. (jf. punkt 3.3.5.) i bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at kriminaliseringen med lovforslaget alene udstrækkes til konflikter, som Danmark er part i, og ikke konflikter, hvor alene en af Danmarks allierede er part.

Enhedslisten, Alternativet og SF understreger behovet for, at de danske myndigheder arbejder målrettet for at indsamle beviser for krigsforbrydelser og søge de skyldige draget til ansvar, og ønsker Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet styrket med henblik på at opklare og retsforfølge krigsforbrydelser – uanset om disse begås af danske borgere eller andre.

Ud fra en samlet vurdering vælger Enhedslisten, Alternativet og SF at støtte lovforslaget.

Enhedslistens medlemmer af udvalget ser intet behov for, at begrebet »landsforræderi« nævnes i straffeloven. Mennesker, der tilslutter sig en væbnet styrke eller terrorbevægelse, som begår krigsforbrydelser, skal straffes for deres konkrete forbrydelser – herunder medvirken til forbrydelser – ikke for et angiveligt moralsk svigt af Danmark.

Et *mindretal* i udvalget (IA) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod Poulsen (DF) Susanne Eilersen (DF) Kenneth Kristensen Berth (DF)

Martin Henriksen (DF) Tilde Bork (DF) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V)

Kristian Pihl Lorentzen (V) Carl Holst (V) Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA) Simon Emil Ammitzbøll (LA)

Søren Pape Poulsen (KF) Simon Kollerup (S) Ole Hækkerup (S) Mette Reissmann (S) Mogens Jensen (S) nfm.

Rasmus Prehn (S) Trine Bramsen (S) Pernille Skipper (EL) Henning Hyllested (EL) Josephine Fock (ALT)

Sofie Carsten Nielsen (RV) Lotte Rod (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Aleqa Hammond (SIU) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	47	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	9	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 24**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringsnotat og høringssvar, fra justitsministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 Udkast til betænkning
- 5 2. udkast til betænkning
- 6 Ændringsforslag fra justitsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 24**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om at oversende en liste til udvalget over de henholdsvis statslige og ikke-statslige væbnede styrker, som Danmark i tidsrummet den 1. januar 1990 – den 1. november 2015 har befundet sig i væbnet konflikt med, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om, hvad der vil være det normale straffniveau for en person, der har tilsluttet sig en væbnet styrke af den art, der omtales i den foreslåede paragraf 101 a, men som alene har beskæftiget sig med sanitetsarbejde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om, hvad der vil være det normale straffniveau for en person, der har tilsluttet sig en væbnet styrke, men som pågribes, inden vedkommende forlader Danmark, uden at det kan påvises, at den pågældende på noget tidspunkt har haft adgang til våben, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om at redegøre for, om eksempelvis brandfolk, redningsarbejdere, politifolk, ansatte i ikke-militære efterretningstjenester samt civile ansatte falder inden for lovforslagets anvendelsesområde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om eksempler på bandevirksomhed og optøjer, der falder uden for de foreslåede straffebestemmelser, og på ikke-statslige væbnede styrker, der falder inden for de foreslåede bestemmelser, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om at redegøre for, om det foreliggende lovforslag kunne give hjemmel til at straffe personer, der har tilsluttet sig de nævnte kurdiske styrker, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om de særlige forholdsregler og efterforskningsskridt, som Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre danske myndigheder har taget for at opklare og retsforfølge lovovertrædelser begået af danske statsborgere og i Danmark bosatte personer udrejst til Irak og Syrien, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm., om ministeren er indstillet på at stille ændringsforslag til lovforslaget eller vil yde teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 9 Spm., om tilslutning med henblik på at udføre sanitetsarbejde undtages som form for tilslutning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om ministerens holdning til et forslag om, at den til enhver tid siddende regeringen tydeligt og entydigt skal kommunikere, hvorvidt Danmark er i væbnet konflikt, og med hvilke parter eller grupperinger Danmark er i væbnet konflikt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om at oplyse, om der i tilfælde af udsendelse af dansk militær som led i en fredsbevarende FN-indsats i lovforslagets forstand vil være tale om, at alle parter i konflikten, fraset selve FN-styrkerne, vil være at anse som Danmarks fjender, til justitsministeren, og ministerens svar herpå